

Истражна комисија
за утврђивање трошења донаторских средстава

Istražna komisija
za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava
Istražno povjerenstvo
za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava

Broj: 01-50-1-82-15/10
Sarajevo, 2.11. 2010.

IZVJEŠTAJ
O RADU ISTRAŽNE KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE TROŠENJA DONATORSKIH
SREDSTAVA PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

I. - UVODNI DIO

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 44. sjednici, održanoj 21. januara 2009. godine usvojio Zaključak o osnivanju Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava ("Službeni glasnik BiH" broj 8/09). Zadatak Komisije je da utvrdi koliko je Bosna i Hercegovina dobila materijalnih i finansijskih donatorskih sredstava u periodu od 1996. godine do dana podnošenja Izvještaja Istražne komisije, način trošenja tih sredstava, s podacima po donatorima, korisnicima donacija i sektorima kojima su donirana sredstva.

Nakon provedene parlamentarne istrage Komisija je obavezna da podnese Domu izvještaj i preporuke.

II. ČLANOVI KOMISIJE

U Istražnu komisiju za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava imenovani su: Adem Huskić, Šemsudin Mehmedović, Milorad Živković, Denis Bećirović, Velimir Jukić, Vinko Zorić, Mirko Okolić i Sefer Halilović.

Milorad Živković je dana 11. juna 2009. podnio ostavku na članstvo u Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava.

Predstavnički dom je na 56. sjednici održanoj 24. juna 2009. godine donio Odluku ("Službeni glasnik BiH" broj 53/09) kojom se Milorad Živković razrješava dužnosti člana Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava zbog podnošenja ostavke, a Slavko Jovičić se imenuje za člana Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava umjesto Milorada Živkovića.

III.- SJEDNICE KOMISIJE

Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava održala je do sada ukupno četrnaest sjednica.

Konstituirajuća sjednica Istražne komisije održana je 3. februara 2009. godine i tada je za predsjedavajućeg Komisije izabran Sefer Halilović, za prvog zamjenika predsjedavajućeg Mirko Okolić, a za drugog zamjenika predsjedavajućeg Vinko Zorić. Komisija je na 1. sjednici zaključila da od svih organa i institucija u Bosni i Hercegovini pribavi sve izvještaje i ostalu relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na istraživanje i evidencije o tome koliko je Bosna i Hercegovina dobila materijalnih i finansijskih donatorskih sredstava u periodu od 1996. do 2009., kao i način trošenja tih sredstava. Dana 13. 2. 2009. upućen je dopis Parlamentu Federacije BiH, sa zahtjevom da dostavi svu dokumentaciju o radu Istražne komisije koja je bila formirana u Parlamentu Federacije BiH. Također je na istoj sjednici usvojen zaključak da Istraživački sektor PSBiH napravi uporednu analizu rada sličnih istražnih komisija u parlamentima regije. Istraživački sektor je materijal pod nazivom "Parlamentarne istražne komisije", dostavio Komisiji 17. 2. 2009.

Dana 17. februara 2009. održana je **druga sjednica** Istražne komisije. Istražna Komisija je na toj sjednici usvojila sljedeće zaključke.

1. Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine dostaviti svu postojeću dokumentaciju o radu Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava iz prethodnog saziva (2002-2006) radi informiranja i eventualne istrage, sa molbom da, ukoliko su se u svojim dosadašnjim aktivnostima bavili istragama ili imaju druga saznanja po pitanju trošenja donatorskih sredstava u Bosni i Hercegovini, dostave te podatke za potrebe ove Istražne komisije, ukoliko je to u skladu sa procesnim propisima.
2. Zadužuje se Kolegij Istražne komisije da do naredne sjednice pripremi i članovima Komisije predloži Projekat Istražne komisije.
3. Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH uputiti dopis sa prijedlogom da usvoji Odluku o smanjenju plaća poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine za 10%, a sredstva koja na taj način uštede iskoriste za realiziranje Projekta istraživanja trošenja donatorskih sredstava.
4. Zadužiti stručnu službu Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH da napravi Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.

Komisija je Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine 18. 2. 2009. uputila dopis, a ujedno i dostavila svu dokumentaciju Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava iz prethodnog saziva (2002-2006).

Kolegij Istražne komisije se sastao dva puta i pripremio Projekat Istražne komisije.

Komisija je uputila i prijedlog Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove da usvoji Odluku o smanjenju plata poslanika i delegata u PSBiH za 10%, kako bi sredstva koja se na takav način "uštede" mogla da se iskoriste za realizaciju Projekta Istražne komisije. Zajednička komisija za administrativne poslove je odbila ovaj prijedlog Istražne komisije.

Komisija je svjesna nedostatka i nedovoljno precizne odredbe koja se odnosi na sankcije u slučaju kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj 28/00 i 45/06), a svjesna i potrebe detaljnijeg reguliranja kažnjavanja za prekršaj javnih organa koji ne pružaju informacije, predložila i u parlamentarnu proceduru uputila Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini. Ovaj Prijedlog zakona je pao na 28. sjednici Doma naroda održanoj 27. aprila 2009. godine.

Treća sjednica Istražne komisije održana je 25. marta 2009. godine i tada je vođena iscrpna rasprava o Prijedlogu projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava u periodu 1996.-2009."

Četvrta sjednica Istražne komisije održana je 14. aprila 2009. Na toj sjednici Istražna komisija jednoglasno je odlučila da podnese Privremeni izvještaj o radu Predstavničkom domu na usvajanje. Uz Privremeni izvještaj predloženi su i sljedeći zaključci:

1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvaja Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava, zajedno sa Projektom "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava",
2. Predstavnički dom prihvata predloženi Budžet Projekta i podržava predloženi način osiguranja sredstava i izražava spremnost da donese sve odluke o prestrukturiranju budžeta Parlamentarne skupštine BiH kako bi odobrena sredstva postala operativna.

Sastavni dio tog izvještaja bio je Prijedlog projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava".

Predstavnički dom je na svojoj 53. sjednici održanoj 13. maja 2009. usvojio zaključak da se Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava uputi Komisiji za finansije i budžet Predstavničkog doma radi donošenja stava o finansiranju projekta.

Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma je na svojoj 48. sjednici održanoj 4. juna 2009. razmatrala Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava i dostavila svoje Mišljenje Predstavničkom domu sa dva zaključka.

Predstavnički dom je na svojoj 56. sjednici održanoj 24. juna 2009. usvojio Privremeni izvještaj Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma.

Predstavnički dom je dostavio svoje zaključke Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava 24. juna 2009. uz napomenu da je potrebno da ove zaključke usvoji i Dom naroda kako bi se mogli realizirati. Zaključci glase

1. Parlamentarna skupština BiH, kao budžetski korisnik, u skladu s članom 15. Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, upućuje prijedlog Vijeću ministara BiH da u što kraćem vremenskom periodu iz budžetske rezerve odobri izdvajanje sredstava u iznosu od 41.291,76 KM, za potrebe finansiranja Projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava" Istražne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.
2. Zadužuje se Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da izvjesti Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH o načinu utroška odobrenih sredstava.

Kolegij Doma naroda je na 36. sjednici održanoj 16. 12. 2009. godine razmatrao Zaključak Predstavničkog doma u vezi sa potrebom finansiranja projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava", te dopisom od 18. 12. 2009. obavijestio Kolegij Predstavničkog doma da nije postigao konsenzus da se navedeni prijedlog zaključka uvsti u dnevni red sjednice Doma naroda.

Peta sjednica Istražne komisije održana je 11. juna 2009. godine i tada je odlučeno da se u proceduru ponovo uputi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini. Zakon su po skraćenom postupku predložili poslanici Sefer Halilović, Mirko Okolić, Vinko Zorić, Adem Huskić, Denis Bećirović, Šemsudin Mehmedović i Velimir Jukić. Ovaj Zakon usvojen je na 59. sjednici

Predstavničkog doma održanoj 2. 9. 2009. i na 39. sjednici Doma naroda održanoj 15. 12. 2009. Zakon je objavljen u "Službenom glasniku BiH" broj 102/09.

Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava je održala svoju **šestu sjednicu** 15. 12. 2009. i na toj sjednici usvojila zaključke koje je uputila Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH koji glase:

1. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traži od Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da postupi po svom zaključku usvojenom na 56. sjednici održanoj 24. juna 2009. godine povodom rasprave o Privremenom izvještaju Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava i da uputi prijedlog Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za odobravanje izdvajanja sredstava iz budžetske rezerve u iznosu od 41.291,76 KM za potrebe finansiranja projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava"
2. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava smatra da ne postoji pravni osnov u Poslovniku o radu Predstavničkog doma da se zaključak Predstavničkog doma upućuje Domu naroda na usvajanje, s obzirom da je Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava formirana zaključkom Predstavničkog doma.
3. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava traži od Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH da u skladu s članom 64. stav (3) Poslovnika o radu Predstavničkog doma uvrsti na dnevni red naredne sjednice Predstavničkog doma tačku dnevnog reda pod nazivom "Poslovnički, administrativni i finansijski problemi koji onemogućavaju efikasan rad Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava".

Predstavnički dom je na 68. sjednici održanoj 30. decembra 2009. godine povodom rasprave o Prijedlogu zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu usvojio sljedeći zaključak:

- I. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži da se okviru stavke Naknade troškova zaposlenih osiguraju sredstva za rad Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava i to za realizaciju projekta "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava" u iznosu od 41.291,76KM.

Usvajanjem ovog zaključka, 30. 12. 2009. godine, 11 mjeseci i 9 dana nakon formiranja ove komisije, otvorena je mogućnost za početak rada na Projektu "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava".

Istražna komisija je održala **sedmu sjednicu** 19. januara 2010. i na toj sjednici usvojeni su sljedeći zaključci:

1. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava traži od Kolegija Sekretarijata da u skladu sa Projektom "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava" i zaključkom Predstavničkog doma sa 68. sjednice od 30. 12. 2009. o načinu finansiranja projekta, stavi na raspolaganje određeni broj zaposlenih u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine BiH koji će raditi na ovom Projektu.

2. Do naredne sjednice Istražne komisije napraviti upitnik koji će se uputiti, u obliku javnog poziva, donatorima i korisnicima donatorskih sredstava radi prikupljanja relevantnih informacija za rad Istražne komisije.
3. Da se na narednu sjednicu komisije pozove gospodin Tihomir Gligorić predsjedavajući Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma u mandatu od 2002 do 2006. godine.
4. Da se do naredne sjednice, Komisiji dostavi Izvještaj o radu Istražne komisije od njenog formiranja do danas kao i Operativni plan rada za naredna tri mjeseca.

Na **osmoj sjednici**, održanoj 2. 2. 2010., članovi Komisije su obavili razgovor sa Tihomirom Gligorićem, predsjedavajućim Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava u sazivu 2002.-2006.

Komisija je usvojila obrazac upitnika i dopisa koji će se slati zajedno sa upitnikom na adrese donatora i korisnika donacija prema usvojenom projektu "Utvrdjivanje trošenja donatorskih sredstava".

Usvojen je **zaključak** da se uputi javni poziv preko sredstava javnog informiranja u kome će se pozvati svi građani koji raspolažu sa podacima o donacijama koje su predmet rada ove Komisije, da ih dostave Komisiji.

Javni poziv je objavljen 5. 2. 2010. u Oslobođenju, Dnevnom avazu, Glasu Srpske, Nezavisnim novinama, Dnevnom listu i Večernjem listu, kao i na web stranici Parlamentarne skupštine BiH.

Kolegij Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, postupajući po zaključku Istražne komisije od 19. 1. 2010., na svojoj 67. sjednici, održanoj 15.2.2010. donio je Odluku o angažovanju deset zaposlenih u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine BiH u projektu "Utvrdjivanja trošenja donatorskih sredstava". Prethodno je Kolegij Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH na svojoj 63.sjednici, održanoj 01.12.2009.godine donio Odluku o imenovanju novog privremenog sekretara Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Na **devetoj sjednici**, održanoj 9. 3. 2010., Komisija je usvojila sljedeće **zaključke**:

1. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava traži od Kolegija Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH da razmotri mogućnost angažovanja još zaposlenih u Sekretarijatu kako bi se rad na projektu "Utvrdjivanje trošenja donatorskih sredstava" ubrzao, a koji se u početnoj fazi sastoji od slanja velikog broja dopisa na adrese potencijalnih donatora i korisnika donacija. Istražna Komisija traži od Kolegija Sekretarijata da preko stručnih službi omogući prevod na engleski jezik obrazaca i dopisa za korisnike donacija i donatore.
2. Istražna komisija za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava zadužuje sekretarijat Komisije i angažovane na Projektu da upute poseban dopis Centralnoj banci Bosne i Hercegovine kojim će zatražiti od Centralne banke BiH da Istražnoj komisiji dostavi podatke o donacijama koje su uplaćene preko Centralne banke BiH, poseban dopis vjerskim zajednicama registrovanim u Bosni i Hercegovini i svim političkim strankama u Bosni i Hercegovini, jer oni nisu obuhvaćeni projektom "Utvrdjivanja trošenja donatorskih sredstava".

Kolegij Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, postupajući po zaključku Komisije sa 9. sjednice održane 9. 3. 2010., na svojoj 68. sjednici, održanoj 18. 3. 2010., donio je Odluku o angažovanju jednog zaposlenog u Sekretarijatu PSBiH u projektu "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava".

Odmah nakon formiranja radne grupe od strane Kolegija Sekretarijata, ova grupa zaposlenih krenula je u realizaciju Projekta. Rad na Projektu "Utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava", je podijeljen u dvije faze. Prva faza se sastojala od poslova slanja dopisa sa priloženim obrascem za popunjavanje podataka o primljenim donacijama kao i posebnim obrascima za donatore. Drugu fazu činili su poslovi unosa podataka o primljenim donacijama u aplikaciju za unos donacija. Za uspješno obavljanje prve faze, bilo je potrebno dobiti tačne adrese svih potencijalnih donatora i korisnika donacija. Iz tog razloga, radna grupa se pismeno obratila Agenciji za statistiku BiH i entiteskim agencijama za statistiku. Od agencija su dobijeni podaci o svim registriranim privrednim subjektima, adrese budžetskih korisnika, nevladinih organizacije, humanitarnih organizacija i udruženja građana. Do kraja maja radna grupa je poslala 4000 dopisa sa zahtjevom za dostavljanje podataka o primljenim donacijama.

Komisija je kroz rad na Projektu, kontinuirano slala dopise na adrese potencijalnih donatora i korisnika donacija, sa zahtjevom odnosno molbom da dostave podatke o donacijama koje su primile u traženom periodu i isto tako ukoliko su bili donatori da dostave podatak o tome koliko su sredstava donirali BiH. Anketiranje donatora je urađeno slanjem dopisa putem ambasada i DKP mreža (rezidentni i nerezidentni), akreditiranim međunarodnim organizacijama i međunarodnim humanitarnim organizacijama. Anketiranje korisnika donacija je urađeno slanjem dopisa institucijama BiH, institucijama entiteta (Republike Srpske –direktno, a Federacije BiH preko Federalnog ministarstva finansija), općinama, domaćim humanitarnim organizacijama, javnim preduzećima i ustanovama na svim nivoima, nevladinim organizacijama, crkvama i vjerskim zajednicama registrovanim u BiH i političkim strankama.

Između održavanja sjednica, predsjedavajući Komisije upoznao se sa dinamikom slanja dopisa i pristizanja odgovora i na taj način planirao održavanje sjednica komisije i utvrđivao dnevni red.

Dana 29. 3. 2010. godine Komisiji su se obratili ambasador Španije Alejandro Alvargonzale i ambasador Dimitris Kourkoulas u kojem su obavijestili Komisiju da je na sastanku šefova diplomatskih misija EU zaključeno da EU diplomatske misije nisu u poziciji dati tražene podatke, te uputili Komisiju da tražene podatke može dobiti od domaćih institucija i to Ministarstva finansija i trezora BiH i Direkcije za evropske integracije.

Komisija je svojim dopisom od 5. 4. 2010. zatražila od Ministarstva finansija i trezora BiH i Direkcije za evropske integracije da dostavi podatke o donacijama koje imaju u svojoj bazi podataka.

Na zahtjev Komisije Direkcija za evropske integracije je odgovorila dopisom broj 04C-50-MV-422-1 od 13. 4. 2010. u kojem između ostalog stoji da vođenje evidencija o podacima koje Komisija traži nije u nadležnosti Direkcije za evropske integracije BiH. DEI preporučuje Komisiji da kontaktira Ministarstvo finansija i trezora BiH u čijem okviru djelatnosti je vođenje baze podataka o stranoj pomoći na državnoj razini. Također, preporučuju Komisiji da posjeti web stranicu <http://www.donormapping.ba/default.aspx>.

Ministarstvo finansija i trezora BiH je na zahtjev Komisije odgovorilo svojim dopisom broj 14-22-1-1938-3/10 od 14. 4. 2010. u kojem između ostalog stoji da je Ministarstvo finansija i trezora BiH nadležno za koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći, izuzev dijela koji se odnosi na pomoć EU. Direkcija za evropske integracije je nadležna za EU pomoć. Također su

dostavili dva dokumenta: Pregled projekata Evropske komisije 2006-2008 i Publikaciju "Pregled aktivnosti donatora u BiH za 2008-2009.

Dana 29. 4. 2010. Komisiji se obratio Yuri Afanasiev, rezidentni koordinator UN BiH, svojim pismom u koje izražava svoju podršku procesu koji je inicirala Komisija, ali konkretne podatke koordinator UN BiH nije dostavio Komisiji.

Komisija je uputila poseban dopis Centralnoj banci BiH 22. 3. 2010. u kojem se traži od Centralne banke BiH da dostavi podatke o donacijama koje su uplaćene preko ove institucije.

Centralna banka BiH je na ovaj zahtjev Komisiji uputila dopis koji je potpisao guverner Centralne banke BiH, u kojem između ostalog stoji: „... da Centralna banka BiH ima potpisane ugovore sa nadležnim institucijama BiH, po kojima isključivo obavlja ulogu agenta tj u njihovo ime i račun obavlja poslove bankarskog i fiskalnog agenta. Centralna banka BiH upravlja računima nadležnih institucija BiH isključivo po pisanim nalogima, uz saglasnost i na rizik nadležne institucije BiH, te vrši knjigovodstveno evidentiranje svih nastalih promjena, odnosno kompletnog prometa po svim računima otvorenim u knjigama Centralne banke BiH o tome u formi izvoda obavještava nadležne institucije BiH (od 2003. to je Ministarstvo finansija i trezora BiH). Obzirom na navedeno **mišljenja smo da je potrebna saglasnost nadležnih institucija BiH, te Vas molimo da nam dostavite istu kako bi Vam mogli dostaviti tražene podatke.....“**

Na desetu sjednicu Komisije, pozvan je da prisustvuje guverner Centralne banke BiH.

Deseta sjednica Komisije, održana je 15. 6. 2010. Sjednici je prisustvovala Ankica Kolobarić, viceguverner Centralne banke BiH. Na toj sjednici usvojeni su sljedeći **zaključci:**

1. Obavezuje se Centralna banka BiH, na čelu s guvernerom, da u što kraćem roku Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dostavi podatke o donacijama koje je Bosna i Hercegovina dobila od 1996. godine do danas, a koje su uplaćene putem Centralne banke BiH.
2. Obavezuje se Centralna banka BiH da Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dostavi informacije o stanju i broju računa u stranim bankama pojedinih institucija Bosne i Hercegovine, koji su otvoreni putem Centralne banke BiH, kao i o iznosu novca koji je evidentiran na tim računima za period od formiranja Centralne banke BiH do danas.
3. Obavezuje se Centralna banka BiH da Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dostavi i informacije ko je pravni sljednik Narodne banke R BiH i gdje se nalazi arhiva Narodne banke R BiH.

Na istoj sjednici razmatrani su dopisi ambasadora Španije Alejandra Alvargonzalea i ambasadora Dimitrisa Kourkoulasa od 22. 03. 2010., dopisi Istražne komisije upućeni Direkciji za evropske integracije i Ministarstvu finansija i trezora BiH i odgovori Direkcije za evropske integracije i Ministarstva finansija i trezora BiH na dopis Istražne komisije.

U vezi s tim, Komisija je na 10. sjednici, održanoj 15.6.2010., usvojila sljedeće **zaključke:**

1. Obratiti se s ponovnom molbom ambasadorima Alejandru Alvargonzaleu i Dimitrisu Kourkoulasu da dostave podatke o donacijama koje su zemlje Evropske unije i Evropska komisija donirale Bosni i Hercegovini u periodu od 1996. do 2010. godine,
2. Obavezuje se Ministarstvo finansija i trezora BiH da, u što kraćem roku, Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dostavi podatke kojima raspolaže o donacijama koje je Bosna i Hercegovina dobila od 1996. godine do danas, a koje je ova komisija već tražila svojim dopisom, broj 01-50-1-82-7-a-188-1/10 od 5. 4. 2010., ali bez upućivanja na veb stranice.
3. Obavezuje se Direkcija za evropske integracije da, u što kraćem roku, Istražnoj komisiji za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dostavi podatke kojima raspolaže o donacijama koje je Bosna i Hercegovina dobila od 1996. godine do danas, a koje je ova komisija već tražila svojim dopisom, broj 01-50-1-82-7-a-167-1/10, od 5.4.2010., ali bez upućivanja na veb-stranice.

Komisija je na desetoj sjednici upoznata da je na četiri hiljade adrese upućen zahtjev za dostavljanje podataka o donacijama, a da od tog broja na 265 adresa nije bilo moguće izvršiti urednu dostavu. Zato je Komisija usvojila **zaključak** da se oni subjekti kojima dostavu nije bilo moguće uredno izvršiti pozovu putem javnog poziva da dostave podatke o donacijama. Ukoliko u roku od 10 dana od dana objave javnog poziva ne dostave podatke, obavijestiti Državnu agenciju za istrage i zaštitu o tome. Javni poziv je objavljen na web stranici Parlamentarne skupštine BiH 18. 6. 2010.

Rad na drugoj fazi Projekta je počeo početkom mjeseca juna. U toku rada, uočeni su mnogobrojni problemi: mnogi korisnici donacija nisu upisivali podatak o valuti, datum donacije, zatim korisnici donacija kojima su obnovljene zgrade i drugi građevinski objekti nisu imali procjenjenu vrijednost objekta nego su donaciju iskazivali u naturalnom obliku. Isto tako, korisnici donacija kojima su darovane sadnice, stada i poljoprivredne mašine takođe su donacije iskazivali u naturalnom obliku. Radna grupa je završila obradu i unos svih pristiglih odgovora (1363) do dana podnošenja Preliminarnog izvještaja Predstavničkom domu 30. 08. 2010., i uz njega je priložen Izvještaj o primjenim donacijama koje su do tada obrađene.

Komisija je održala **11. sjednicu, 15. 7. 2010.** Na toj sjednici Komisija je izrazila nezadovoljstvo brojem pristiglih odgovora, pa je usvojila **zaključak** da se pozovu oni subjekti kojima je uredno dostavljen zahtjev Komisije za dostavljanje podataka o donacijama, a nisu odgovorili na njega, da odmah odgovore, uz upozorenje da će ukoliko ne postupe po zahtjevu Komisije protiv njih biti pokrenut prekršajni postupak u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH i Zakonom o prekršajima BiH. Ovaj javni poziv objavljen je u Dnevnom avazu, Nezavisnim novinama i Dnevnom listu, te na web stranici Parlamentarne skupštine BiH.

Komisiji se dana 10. 6. 2010. obratio Rijaset Islamske zajednice u BiH, dopisom broj 03-KM-03-962-1/10 u kojem se između ostalog navodi da traženje podataka o finansiranju organa Islamske zajednice predstavlja narušavanje autonomije Islamske zajednice, odnosno kršenje zakonskog principa o odvojenosti crkava i vjerskih zajednica. Navodi se i da Rijaset IZ u BiH smatra da Komisija nema nadležnost niti osnov za traženje ovih podataka od organa i ustanova IZ, pa mole Komisiju da obustavi dalje aktivnosti prema istim.

Na 11. sjednici, razmatran je dopis Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, pa je Komisija usvojila **zaključak** da se ponovo obrati Rijasetu Islamske zajednice, s molbom da još jednom razmotre mogućnost dostavljanja podataka o donacijama koje je Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini primila u periodu od 1996. do 2010. godine, jer je to u obostranom interesu.

Na istoj sjednici razmatran je i odgovor koji je Centralna banka BiH dostavila Komisiji, postupajući po zaključku sa 10. sjednice. Komisija je razmatrajući odgovor Centralne banke BiH, zauzela stav da Ministarstvo finansija BiH i Centralna banka BiH, predstavljaju ključne institucije koje raspolažu sa podacima, koje Komisiji trebaju da uspješno okonča svoj rad. Komisija je usvojila **zaključak** da se ponovo obrati Ministarstvu finansija i trezora BiH sa zahtjevom da dostavi kompletne podatke o donacijama za sve institucije Bosne i Hercegovine.

Komisiji se obratio prof.dr. Đemal (Džemaludin) Latić, sa zahtjevom da ga Komisija sasluša u svojstvu predsjednika Skupštine osnivača Bošnjačke televizije (danas Behar), kako bi dao izjavu o slučaju blokade uvakufljenja imovine Bošnjačke TV. Članovi komisije su jednoglasno usvojili **zaključak** da se prof.dr. Đemal (Džemaludin) Latić pozove na narednu sjednicu, da da izjavu u vezi sa slučajem koji navodi u svom dopisu.

Komisija je održala **12. sjednicu** 29.7.2010. godine. Na toj sjednici saslušan je prof.dr. Đemal (Džemaludin) Latić u svojstvu predsjednika Skupštine osnivača Bošnjačke televizije (danas Behar). Na samoj sjednici, prof.dr. Đemal (Džemaludin) Latić, Komisiji je predao dokumentaciju, kojom potkrepljuje svoje navode. Komisija je usvojila **zaključak**: da se transkript sa sjednice, zajedno sa materijalima koji su uloženi na samoj sjednici dostave Tužilaštvu BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu radi preduzimanja potrebnih radnji iz njihove nadležnosti.

S obzirom da je predsjedavajućem Komisije, Seferu Haliloviću, lično, dostavljena dokumentacija koja se odnosi na finansijsko poslovanje Muslimanskog dobrotvornog društva Merhamet, te za firme Sarpak, Bosmer i BMP, ovaj materijal je podijeljen članovima Komisije. Komisija je usvojila **zaključak** da se na narednu sjednicu pozove Šahić Hajrudin, predsjednik Muslimanskog dobrotvornog društva Merhamet, sa zahtjevom da dostavi podatke o donacijama Merhameta i načinu njihovog trošenja. Također, da se službenim putem provjeri da li je u Ministarstvu pravde BiH registrovano dobrotvorno društvo Merhamet, i ako jeste da se i njegovi predstavnici pozovu na narednu sjednicu.

Na zahtjev Komisije, Ministarstvo pravde BiH je svojim dopisom broj 08-07-8665/10 od 3.8.2010. odgovorilo između ostalog da Muslimansko dobrotvorno društvo Merhamet nije upisano u registar udruženja koji se vodi kod Ministarstva pravde BiH, a udruženje pod nazivom Savez dobrotvornih društava Merhamet u BiH je bilo upisano u periodu od 21.2.2005.-10.10.2007.

Komisija je održala svoju **13. sjednicu** 25.8.2010. i na toj sjednici je kao tačka dnevnog reda bio predviđen razgovor sa gosp. Šahić Hajrudinom, predsjednikom Muslimanskog dobrotvornog društva Merhamet. S obzirom da se gosp. Šahić Hajrudin, predsjednik Muslimanskog dobrotvornog društva Merhamet, nije odazvao na poziv Komisije, a da su sjednici Komisije pristupili Draganović Fikret i Pekarić Osman, koji predstavljaju Savez dobrotvornih društava Merhamet, Komisija je jednoglasno odlučila da proširi tačku dnevnog reda, i da sasluša Draganović Fikreta i Pekarić Osmana, koji predstavljaju Savez dobrotvornih društava Merhamet.

Nakon obavljenog razgovora, Komisija je usvojila **zaključak** da se transkript sa sjednice zajedno sa materijalima koji se odnose na finansijsko poslovanje Muslimanskog dobrotvornog društva Merhamet, te za firme Sarpak, Bosmer i BMP, dostave Tužilaštvu BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, radi preduzimanja potrebnih radnji iz njihove nadležnosti.

Na istoj sjednici razmatran je i dopis Rijasetu IZ broj 01-SM-06-788-1/10 od 3.8.2010., a u vezi molbe Komisije od 19. 7. 2010. U tom dopisu Rijaset IZ je dostavio podatke o donacijama koje je primio, a istovremeno obavijestio Komisiju da će ostale podatke za ostale organe i ustanove u okviru Islamske zajednice BiH dostaviti naknadno.

Članovi Komisije su raspravljali o odnosu Ministarstva finansija i trezora BiH prema Komisiji i nepostupanje po zahtjevima Komisije da dostavi podatke o donacijama koje su institucije BiH primile u periodu od 1996. do 2010.

Komisija je s tim u vezi jednoglasno usvojila **zaključak** da se uputi zahtjev Ministarstvu finansija i trezora BiH da dostavi traženi izvještaj i da se na narednu sjednicu Komisije pozove ministar finansija i trezora gosp. Dragan Vrankić, da obrazloži izvještaj o prijemu donacija za institucije BiH u periodu 1996.-2010.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je svojim Zaključkom o formiranju Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava, naglasio između ostalog da je zadatak Komisije da **koristeći sve raspoložive podatke, uključujući i rezultate ranijih istraživanja**, utvrdi koliko je BiH dobila donatorskih sredstava u periodu od 1996. do podnošenja izvještaja Komisije. Potrebno je naglasiti da Parlament Federacije BiH, nije do sada postupio po zahtjevu Komisije sa 1. sjednice da dostavi dokumentaciju o radu Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH. Predsjedavajući Komisije, Sefer Halilović lično, je prikupio podatke o radu Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, koja je bila formirana u Parlamentu Federacije BiH 1997. Smatrajući značajnim, Komisija je usvojila **zaključak** da na sljedeću sjednicu Komisije pozove članove Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, koja je bila formirana u Parlamentu Federacije BiH 1997. godine, gospodu Stanka Sliškovića, Nijaza Skenderagića, Adnana Dizdara, Zaima Backovića, Refika Ahmedinovića, Zdravka Hrستیća, Ivicu Marinovića, Izudina Kešetovića i Muju Kafedžića, zatim predstavnike Tužilaštva BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu i guvernera Centralne banke BiH.

Komisija je održala svoju **14. sjednicu** 30.8.2010. Sjednici su na poziv Komisije, prisustvovali, Kemal Kozarić, guverner Centralne Banke BiH, Dušanka Basta, pomoćnik ministra finansija i trezora BiH, Stanko Slišković, Zaim Backović, Refik Ahmedinovića, Muju Kafedžića, bivši članovi Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i predstavnici Državne agencije za istrage i zaštitu.

Na toj sjednicu Komisija je usvojila sljedeće **zaključke**:

1. Da se transkript sa sjednice zajedno sa materijalima koji se odnose na rad Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, koja je bila formirana u Parlamentu Federacije BiH 1997., dostave Tužilaštvu BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, radi preduzimanja potrebnih radnji iz njihove nadležnosti.

2. Da se Parlamentu Federacije BiH, ponovo, uputi zahtjev da u roku od sedam dana dostavi sve materijale vezane za rad Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, a ukoliko se u arhivi Parlamenta Federacije BiH ne nalazi predmetna dokumentacija, da pismeno obavijesti Komisiju o tome gdje se nalazi.
3. Da se Narodnoj skupštini Republike Srpske uputi zahtjev za dostavljanje podataka o radu istražnih komisija za ispitivanje trošenja donatorskih sredstava u Republici Srpskoj, ukoliko su takve komisije bilo formirane u Narodnoj skupštini Republike Srpske.
4. Da se od bivših članova Komisije za ispitivanje nenamjenskog korištenja sredstava donacija Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH koja je bila formirana u Parlamentu Federacije BiH 1997., zatraži dokumentacija koju oni posjeduju u privatnim arhivama, da je dostave Komisiji u što kraćem roku.

Na kraju Komisija ističe da je tokom svog rada naišla na određene opstrukcije, ignoriranje i nesaradnju. Sam podatak da je Komisija uputila direktan zahtjev na četiri hiljade adresa, te da je uputila javni poziv u šest dnevnih novina i na web stranici Parlamentarne skupštine BiH za dostavljanje podataka o donacijama, a da je do podnošenja ovog izvještaja Komisiji odgovorilo ukupno 1363 subjekta, govori dovoljno.

Komisija je na osnovu rada Istraživačkog sektora pod nazivom "Parlamentarne istražne komisije", utvrdila da u zemljama Evropske unije istražne komisije imaju ovlaštenja za istraživanje slično pravosudnim organima, da u ovim zemljama istražne komisije mogu uručivati pozive svjedocima, mogu tražiti dostavljanje informacija i dokumentacije neophodne za provođenje istrage. U slučaju neodazivanja pozivu komisije, postoje različite sankcije u raznim zemljama, od ukora komisije do zatvorskih kazni, pa čak u nekim zemljama neodazivanje pozivu parlamentarne istražne komisije predstavlja krivično djelo.

Stoga Komisija smatra da je rad na ovom istraživanju pokazao da nije bilo dovoljno političke volje, da se ovo pitanje riješi.

Radna grupa je od dana formiranja 15. 02. 2010. pa do 30. 09. 2010.godine, kontinuirano radila na Projektu „Utvrdjivanje trošenja donatorskih sredstava.“ Kako je naprijed navedeno, rad na projektu je bio podijeljen u dvije faze. Prva faza-slanje dopisa na adrese svih potencijalnih donatora i korisnika donacija, koja je po svojoj strukturi bila jednostavnija od druge faze-obrađe i unošenja podataka na osnovu primljenih odgovora korisnika donacija. Zahtjevi za dostavljanjem podataka o donacijama poslani su na 4000 adresa, a primljeno je ukupno 1371 odgovor. U toku rada, uočeni su mnogobrojni problemi: podaci o valuti u nekim odgovorima nisu bili naznačeni kao i datum prijema donacije, što je otežavalo rad prilikom obrađe i unošenja podataka u aplikaciju. Jedan od problema je i taj što neke donacije nisu imale procjenjenu vrijednost nego su iskazane u naturalnom obliku. Radna grupa je završila obradu i unos svih pristiglih odgovora (1371) do dana podnošenja ovog Izvještaja o radu Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava i uz njega se prilaže Izvještaj o primljenim donacijama.

Izvještaj o primljenim donacijama sadrži podatke o svim novčanim donacijama kao i podatke o nenovčanim donacijama za koje su korisnici donacija posjedovali račune od dobavljača za primljenu doniranu opremu, objekte, usluge i sl. Podaci o primljenim donacijama iskazanim u naturalnom obliku, nisu mogli biti obrađeni.

Radi jasnijeg prikaza Izvještaja, dajemo rekapitulaciju primljenih donacija na sljedećoj tabeli:

	BiH	FBiH	RS	Brčko Distrikt	Ukupno
Institucije	539.425.930,78	5.794.056.637,84	152.673.674,78	2.090.218,18	6.488.246.461,58
Zdravstvo		67.003.157,39	2.770.549,07		69.773.706,46
Školstvo		68.744.601,16	10.342.259,71	1.265.039,60	80.351.900,47
Vjerske zajednice		24.400.646,41	244.299,65		24.644.946,06
Privreda		345.388.012,36	48.219.977,25		393.607.989,61
Nevladine i humanitarne organizacije		27.465.007,11	2.495.401,76		29.960.408,47
Ukupno	539.425.930,78	6.327.058.062,27	216.746.162,22	3.355.257,78	7.086.585.413,05

Čijeneći sve navedeno Komisija predlaže Predstavničkom domu da usvoji Izvještaj o radu Istražne komisije za utvrđivanje trošenja donatorskih sredstava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Predsjedavajući Komisije

Sefer Halilović